

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

5173

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), per a ús de reguiu, al polígon 37, parcel·la 276 del TM de Felanitx (Exp 135a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 29 d'abril de 2025, i d'acord amb l'apartat 1 de l'article únic del Decret 5/2024, de 29 de maig, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

RESOLC FORMULAR

L'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), per a ús de reguiu, al polígon 37, parcel·la 276 del TM de Felanitx

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

Segons s'estableix a l'article 7.2.a) de la Llei 21/2013 són objecte d'una avaluació d'impacte ambiental simplificada els projectes compresos a l'annex II d'aquesta llei.

Tenint en compte el Reial Decret 445/2023, de 13 de juny de 2023, que modifica els annexos I, II i III de la Llei 21/2013, l'activitat projectada s'inclou a l'Annex 2, Grup 3 (perforacions, dragats i altres instal·lacions mineres i industrials) lletra a):

3r. Perforacions per a l'abastiment d'aigua.

Per tant, aquest projecte ha de seguir la tramitació ambiental com a Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada establerta al capítol II secció 2a de la Llei 21/2013; també s'ha de complir el Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Avaluació Ambiental de les Illes Balears.

2. Ubicació i descripció del projecte

El sondeig (AAS_21599) s'ubicarà en el polígon 37, parcel·la 276 del terme municipal de Felanitx, amb les següents característiques:

- Cabal màxim instantani: 1,0 l/s
- Volum màxim anual: 5.908,84 m³/any (calculat segons estudi agronòmic aportat amb el projecte, però que no ha arribat al SAA).
- perforació.
- Ús: Reguiu
- Profunditat del sondeig: 138 m (si l'afluència d'aigua és suficient, no s'arribarà a la profunditat màxima).

El sondeig es realitzarà pel mètode de rotoperussió; es perforarà sense recuperació del testimoni i se cimentaran les parets dels primers 25-40 m des de la boca, entubat fins a la zona de l'aquífer i ranurat fins al fons. Al voltant del sondeig es col·locarà una llosa de formigó de 50 cm. Finalitzada l'obra, mentre no s'instal·li la bomba elèctrica d'elevació, el sondeig es cobrirà amb una tapa metàl·lica per impedir l'accés al mateix.

Acabada la instal·lació es bombeja fins a trobar aigua neta i es desinfecta d'acord amb l'annex 8, punt 2.3.3. del Pla hidrològic.

Si no es troba aigua o aquesta està salinitzada es procedeix com a la fase d'abandonament: se segella el sondeig amb la finalitat que quedi en condicions de seguretat per a les persones i els animals, a més d'evitar la contaminació imprevista de l'aquífer ocasionada per abocaments o caigudes d'elements contaminants.

A la fase d'abandonament, una vegada segellat el sondeig s'estendrà una capa de terra i pedres, quedant restituïda la situació prèvia a l'execució de l'obra.

3. Alternatives

El document ambiental contempla les següents alternatives:

- Alternativa 0 (no fer el sondeig i dur l'aigua amb camions o recollir la de pluja): Es consideren alternatives de suport perquè són insuficients per cobrir les necessitats agrícoles i domèstiques de la finca (a més de generar altres impactes com l'emissió de gasos d'efecte hivernacle pel transport de camions).
- Alternativa 1 (realització del sondeig a una altra ubicació): No es contempla perquè canviar la ubicació suposa un increment de la infraestructura hidràulica o elèctrica sense cap avantatge.
- Alternativa 2 (realitzar el sondeig amb un altre mètode de perforació): Es descarta perquè el proposat és el més ràpid i no existeixen empreses a les Balears que en facin d'altres.
- Alternativa 3 (fer el sondeig projectat): es considera la més factible perquè té en compte tot el que s'indica en les dues alternatives anteriors (és més barata, amb menys emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, amb menys ús de sòl per a l'aprofitament de l'aljub existent, amb escassa eliminació de vegetació, etc.)

4. Avaluació dels efectes previsibles i mesures correctores proposades

Els principals impactes ambientals considerats es produiran a la fase d'execució del projecte:

- Aire: durant la fase d'execució del projecte es produirà renou i vibracions per la utilització de la maquinària. Atès que el nucli de població més proper es troba a 2 Km i l'habitatge més proper a 265 m es consideren molèsties poc perceptibles. En tot cas, les tasques es realitzaran durant horari diürn. Tampoc tindrà un impacte rellevant per a la fauna. No hi haurà emissió de pols, ja que s'utilitzen equips de perforació amb circulació directa de fluids que funcionen amb aigua i un escumant ecològic.
- Canvi climàtic: gas d'efecte hivernacle és el CO₂ produït a la combustió del gasoil dels motors de perforadora i compressor només els dies que duri la perforació. Segons càlculs realitzats, s'estima l'emissió de 208,08 kg de CO₂.
- Vegetació: la zona afectada és zona de cultiu que es llaura. No hi haurà incidència.
- Patrimoni: no es preveu impacte.
- Paisatge: es produirà impacte paisatgístic només els dies que duri la perforació.

Durant la fase de funcionament l'impacte més important serà sobre la massa d'aigua subterrània afectada (18.21-M2 Pla de Campos); el document ambiental indica que es troba en bon estat quantitatiu (cosa incorrecta); i que no es preveu afecció sobre l'aigua més enllà de la utilització del recurs que està permès i contemplat al Pla Hidrològic en vigor.

El consum elèctric per al funcionament de la bomba és poc significatiu.

Es proposen mesures per evitar la contaminació per l'abocament accidental d'alguna substància per la boca del sondeig.

5. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades.

En data 22 de juliol de 2024, el SAA remet consulta i petició d'informe a les administracions previsiblement afectades i entitats interessades següents:

- Ajuntament de Felanitx.
- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic. Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia.
- Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal. Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural. Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei d'Agricultura de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural. Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures de la Direcció Insular de Territori i Paisatge. Consell Insular de Mallorca.
- GOB Mallorca.
- Amics de la Terra.

A continuació s'exposen les conclusions dels informes rebuts fins a la data d'emissió del present informe:

- Informe del Servei de Protecció d'Espècies de 13 d'agost de 2024

Es considera que [...] «el projecte no es troba dins cap espai de rellevància ambiental; a la parcel·la no està cartografiat cap hàbitat prioritari ni singular; segons la informació disponible, no és d'esperar que el projecte pugui tenir cap efecte negatiu sobre espècies

protegides o amenaçades».

*Per tant, s'informa **favorablement** sobre el projecte «condicionat al compliment de les mesures preventives, correctores i compensatòries previstes al document ambiental».*

- Informe del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de 19 d'agost de 2024

Informa **favorablement** l'objecte del projecte, des del punt de vista agrari atès que «la parcel·la forma part de la base territorial de l'**explotació agrària** inscrita en el Registre Interinsular Agrari amb el núm. 4.119 com a **Prioritària**. L'activitat agrària genera 4,03 UTAs. Aquesta explotació agrària rep ajudes de la PAC».

- Informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de 8 d'agost de 2024.

S'emet informe **favorable** atès que «en relació amb la perspectiva climàtica en la tramitació ambiental, no es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius.»

- Informe del Servei d'Ordenació del Territori de la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell Insular de Mallorca de 24 d'octubre de 2024.

Es pot considerar **favorable** atès que l'informe conclou: «Des del punt de vista de l'ordenació del territori i del paisatge, es considera que el projecte [...] no tindrà efectes significatius sobre el medi ambient mentre serveixi i sigui adequat als usos legals de la parcel·la.»

Cal dir que l'informe posa de manifest que en la documentació aportada es parla d'aigua per a reguiu, però també es fa referència al subministrament d'un habitatge; i que sorprèn l'elevat volum d'extracció d'aigua sol·licitat en relació amb la superfície de la parcel·la.

A l'ofici de tramesa de 22 de juliol de 2024, de l'òrgan substantiu (el Servei d'Aigües Subterrànies de la DG de Recursos Hídrics), per a l'inici de l'Avaluació ambiental, a més de les característiques principals pel projecte, s'indica:

«Vistes les característiques de l'obra i els paràmetres d'explotació sol·licitats, aquest Servei d'Aigües Subterrànies considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on està ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables».

6. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i no es preveu que el projecte pugui tenir efectes sobre el medi ambient, en concret:

a) Característiques del projecte: Perforació i sondeig d'aigua per a ús de reguiu que ocuparà una superfície d'uns 60 m² durant la fase de construcció i 0'25 m² durant la fase de funcionament.

b) Ubicació del projecte:

- La parcel·la 276 del polígon 37 de Felanitx on es projecta el sondeig està catalogada com a Sòl Rústic General Bosc (SRG_G Bosc) i no es troba dins espais naturals protegits ni dins Xarxa Natura 2000.

- No està afectada per cap zona Potencial Inundable ni ARPSI (Àrea amb Risc Potencial Significatiu d'Inundació); tota la parcel·la s'ubica en una zona amb Vulnerabilitat Contaminació d'Aqüífers moderada. La parcel·la no està afectada per APR d'Inundació, Erosió ni Esllavissament; tampoc presenta risc d'incendi segons el IV Pla Forestal 2015-2024.

- El sondeig s'ubica en la Massa 1821M2 Pla de Campos; l'estat d'aquesta massa, segons l'Annex 8 de la Memòria del PHIB vigent (Annex 8 Memòria), és dolent (es prohibeixen nous sondejors excepte per reordenació d'existents, agricultura, geotèrmia i proveïment urbà segons art. 123.4 i 123.5 del PHIB 2023):

- Estat quantitatiu: dolent (té un índex d'explotació del 113,82%, superior al 100% dels recursos disponibles).

- Estat qualitatiu: dolent (elevat contingut en clorurs amb concentració de 77,3 mg/L, superior al límit de 37,5 mg/L, tot i que tendeix a baixar).

c) Característiques del potencial impacte:

Es considera que els efectes sobre el medi ambient a la fase d'execució seran mínims, tenint en compte la curta duració del període d'obres (de 2 a 5 dies).

Respecte de la fase de funcionament cal indicar que el consum anual serà de 5.908,84 m³/any en una massa que està en estat quantitatiu dolent segons el PHIB vigent, però es tracta d'un consum permès per a explotacions agràries preferents com n'és el cas. A més, el Servei

d'Aigües Subterrànies de la Direcció General de Recursos Hídrics considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on està ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables.

El document ambiental recull un apartat de seguiment de les mesures preventives i reductores proposades, i assigna un pressupost al seu compliment.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. No subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), per a ús de reguiu, al polígon 37, parcel·la 276 del terme municipal de Felanitx, promogut per la senyora Micaela Oliver Llull, atès que no es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, sempre que es compleixin les mesures preventives, correctores o reductores proposades en el document ambiental signat electrònicament pel Nicolás Dameto Truyols (Enginyer Superior de Mines) el 7 de maig de 2024.

S'estableixen els següents condicionants:

1. Atès que la massa 18.21-M2 Pla de Campos presenta una explotació superior al 100%, l'ús que se'n faci de l'aigua que s'extregui haurà de ser per a reguiu i sempre que es compleixi amb l'estipulat a l'article 123 del PHIB vigent. Es respectarà el que determina l'estudi agronòmic.
2. En el moment d'instal·lar la bomba definitiva s'ha de procedir a la instal·lació d'un comptador volumètric.
3. El director facultatiu farà el seguiment ambiental previst en el Document Ambiental per a les fases d'execució, funcionament i clausura amb la finalitat de disminuir l'impacte ambiental ocasionat pel projecte.
4. Atès que el projecte s'ubica en una zona amb Vulnerabilitat a la Contaminació d'Aqüífers Moderada, durant l'execució de les obres i el funcionament, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries, en compliment de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'Ordenació Territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries, i les seves modificacions (Decret llei 1/2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística, i les seves modificacions).

Es recorda que:

- Amb l'objectiu d'evitar la contaminació de l'aqüífer durant la realització del sondeig, s'haurà d'aplicar el procediment recollit a l'annex 8 de «Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejos i pous» del PHIB, tenint especial cura a les fases de cimentació i desinfecció del sondeig.
- En cas que el sondeig sigui negatiu i es procedeixi a la seva clausura definitiva, s'hauran de seguir les directrius recollides a l'annex 8 «Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejos i pous» del PHIB 2023. Es vetllarà pel seu correcte manteniment a llarg termini.

Es recomana que:

- Durant la fase de funcionament, es prenguin mesures per tal de disminuir el consum energètic i el consum d'aigua (que s'instal·lin sistemes de reg eficients per a reduir el consum d'aigua, revisant periòdicament les conduccions per tal de detectar qualsevol pèrdua).
- D'acord amb l'article 54 del PHIB, «Reutilització d'aigües regenerades per al seu ús en reguiu» i atès que l'aqüífer es troba en mal estat quantitatiu, sempre que sigui viable, s'hauria de valorar la possibilitat, actual o futura de poder aprofitar aigües regenerades.
- Atès que l'estat global de la massa d'aigua és dolent (índex d'explotació superior al 100%), és recomanable comptabilitzar de forma conjunta totes les autoritzacions d'extracció d'aigua de la massa de Pla de Campos per valorar-ne l'afecció global, abans de concedir-ne de noves.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'inici de l'execució del projecte en el termini màxim de sis anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 21 bis del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Quart. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 13 de maig de 2025)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Maria Paz Andrade Barberá

